

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 31 §:n (päiväkodin johtajan kelpoisuus) sekä 75 §:n 5 momentin (siirtymäsäännös) muuttamisesta

KASKOV 19.08.2026

379/03.00/2026

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoja hallituksen esityksestä eduskunnalle varhaiskasvatuslain 31 ja 75 §:n muuttamisesta (VN/35183/2025).

Lausuntopyyntö:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=692d8769-c4c5-4a6e-88b5-0674c2a6b486>

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslakia (540/2018) siten, että esitys mahdollistaisi sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, sosionomi (ylempi AMK), suorittaneelle tietyin edellytyksin kelpoisuuden toimia päiväkodin toiminnasta vastaavana johtajana. Lisäksi muutetaan henkilöstön kelpoisuutta koskevaa siirtymäsäännöstä.

Esityksen tavoitteena on joustavoittaa kelpoisuuden saavuttamista päiväkodin johtajan tehtävään. Vaadittavat lisäopinnot vahvistaisivat päiväkodin johtajan työssä tarvittavaa pedagogista ja didaktista osaamista.

Kauniaisten kaupunki pitää esityksen tavoitteita kannatettavina, ja tuo esille seuraavat näkökulmat:

1. Päiväkodin johtajan työn laaja-alaisuus

Kauniaisten kaupunki korostaa, että varhaiskasvatusyksikön johtajan työ on paljon muutakin kuin pedagogiikan johtamista. Tehtävään kuuluu henkilöstön johtaminen, verkostotyö, turvallisuus, asiakkuudet, talous, toimintakulttuuri sekä kehittäminen.

2. Pedagogisen osaamisen merkitys säilyy

Vaikka johtajan työ nähdään laaja-alaisena, Kauniaisten kaupunki painottaa edelleen pedagogisen johtamisen keskeistä merkitystä. Pedagoginen osaaminen nähdään välttämättömänä osana päiväkodin johtajan tehtävää.

3. Johtamisosaamisen korostuminen

Kauniaisten kaupunki tunnistaa tunnistetaan tarpeen vahvalle johtamisosaamiselle. Vahva kasvatustyön ja pedagogiikan johtaminen on keskeinen osa varhaiskasvatusyksikön johtajan työtä, mutta työhön liittyy lisäksi verkostoissa toimimista, talouden hallintaa, viestintää, haastavien henkilöstö- ja asiakkuustilanteiden johtamista ja paljon muuta.

Sosionomi (YAMK)-tutkinnoissa johtaminen osa opintoja keskittyen laajemmin moninaisiin johtamisen kysymyksiin. Kasvatustieteen maisterikoulutuksen johtamisopinnoissa painopiste on pedagogiikassa ja sen johtamisessa. Kumpaakin osaamista tarvitaan ja laajempi koulutustausta tuo kuntatasolla monipuolisempaa osaamista varhaiskasvatuksen johtamiseen.

4. Veto- ja pitovoiman vahvistaminen

Kauniaisten kaupunki tunnistaa henkilöstön saatavuuden ja sitoutumisen haasteet sekä pitävät hyvää johtajuutta tärkeänä vetovoima- ja pitovoimatekijänä.

5. Tarve turvata tulevaisuuden johtajaresurssi

Kauniaisten kaupunki näkee muutoksen tarkoituksenmukaisena myös palvelujärjestelmän ja henkilöstön saatavuuden näkökulmasta. Riittävä ja ammattitaitoinen johtajuus on keskeinen tarve myös tulevaisuudessa.

6. Pedagogisesti osaavimman henkilöstön tulee näkemyksemme mukaan olla lähellä lasta.

Kauniaisissa tavoittelemme ja seuraamme säännöllisesti ryhmissä työskentelevän henkilöstön kelpoisuutta. Varhaiskasvatuksen maisteri voi haluta työskennellä myös lapsiryhmässä, ja hänen työpanostaan ja osaamistaan tarvitaan myös siellä. Emme pidä tavoiteltavana, että kaikki maisterit alalla työskentelevät johtajana.

Pääkaupunkiseudun kunnat (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa) lausuvat yhteisesti lakiehdotuksesta seuraavaa: Päiväkodin johtajan tehtävä on nykyisessä toimintaympäristössä laaja johtamistehtävä, jossa pedagogisen osaamisen lisäksi tarvitaan mm. henkilöstö-, talous-, verkosto- ja muutosjohtamisen osaamista. Tämän vuoksi kelpoisuusreittien laajentaminen sosionomi (YAMK) -taustaisille henkilöille on perusteltua, kun samalla varmistetaan riittävä pedagoginen osaaminen. Lakimuutos tukee myös varhaiskasvatuksen veto- ja pitovoimaa sekä tulevaisuuden johtajaresurssin saatavuutta. Opintojen maksullisuus ei ole kohtuullista eikä yhdenvertaista tutkinnon suorittajalle. Tutkintoon johtavan koulutuksen tulee olla maksutonta. Näemme riskinä, että kustannukset siirretään kuntien ja muiden työnantajien maksettavaksi. Valtion tulee varmistaa, että edellytetyt kasvatustieteen lisäopinnot (60 op) ovat opiskelijalle maksuttomia ja että yliopistoille osoitetaan riittävä resursointi opintokokonaisuuksien tarjoamiseen.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 21 § mukaan valiokuntien yleiseen toimivaltaan kuuluu antaa kaupungin lausunnot valiokunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta päättää antaa yllä olevan lausunnon koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 31 §:n (päiväkodin johtajan kelpoisuus) sekä 75 §:n 5 momentin (siirtymäsäännös) muuttamisesta.

Päätös: